

Warszawa, dnia 19 stycznia 2022 r.

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

DOOS-WDS/ZOO.420.83.2018.KN.4

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej Kpa, oraz art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724) w związku z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, ze zm.), dalej ustawa ooś, po rozpatrzeniu odwołań [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] z dnia 14 kwietnia 2014 r. od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 13 marca 2014 r., znak: WOO-I.4210.8.2013.MGN.27, o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: *Budowa w obrębie geodezyjnym Pawłowice, Borszowice, Sędziszów, Sosnowiec, Łowinia – Gmina Sędziszów, parku elektrowni wiatrowych „Sędziszów 1194” o łącznej mocy do 10 MW, składającego się z pięciu turbin wiatrowych o mocy do 2,0 MW każda, maksymalnej ich wysokości do 180 m n.p.t. wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz przyłączem,*

uchylam zaskarżoną decyzję w całości i odmawiam zgody na realizację ww. przedsięwzięcia.

Uzasadnienie

Cytowaną w sentencji decyzją RDOŚ w Kielcach, po rozpatrzeniu wniosku Windprojekt Sp. z o.o. S.K.A. z dnia 16 maja 2013 r., na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy ooś, określił środowiskowe uwarunkowania realizacji ww. przedsięwzięcia.

Odwołania od ww. decyzji w dniu 14 kwietnia 2014 r. wnieśli [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE]. Skarżącym przysługuje przymiot strony ze względu na posiadany interes prawny, przejawiający się posiadaniem prawa własności do nieruchomości znajdujących się w obszarze objętym oddziaływaniem przedmiotowego przedsięwzięcia (działki o nr ewid. 82, 84, 162 w obrębie 19 Pawłowice, gmina Sędziszów - obszar wiejski).

Jak wynika z akt sprawy, decyzja RDOŚ w Kielcach z dnia 13 marca 2014 r. została doręczona stronom poprzez obwieszczenie, na podstawie art. 49 Kpa w związku z art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 935), dalej ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. zmieniająca Kpa, oraz art. 74 ust. 3 ustawy ooś w związku z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie

ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1936), dalej ustawa z dnia 9 października 2015 r. zmieniająca ustawę ooś, i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1712), dalej ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. zmieniająca ustawę ooś. Obwieszczenie RDOŚ w Kielcach z dnia 13 marca 2014 r., znak: WOO-I.4210.8.2013.MGN.28, informujące strony o wydaniu powyższej decyzji, zostało upublicznione:

- w dniu 13 marca 2014 r. na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach;
- w dniu 18 marca 2014 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Sędziszowie;
- w dniu 20 marca 2014 r. w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowościach: Pawłowice, Borszowice, Sędziszów, Łowinia;
- w dniu 21 marca 2014 r. w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości Sosnowiec.

W myśl art. 49 Kpa w związku z art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. zmieniającej Kpa decyzja RDOŚ w Kielcach z dnia 13 marca 2014 r. została doręczona stronom postępowania w dniu 4 kwietnia 2014 r., co oznacza, że termin na wniesienie odwołania upłynął 18 kwietnia 2014 r. Przedmiotowe odwołania zostały zatem wniesione z zachowaniem terminu określonego w art. 129 § 2 Kpa.

We wniesionych odwołaniach skarżący wskazali na naruszenie następujących przepisów:

- 1) art. 7, art. 75, art. 77, art. 80 i art. 84 Kpa, poprzez uwzględnienie wyłącznie raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, przy jednoczesnym pominięciu innych dowodów w sprawie;
- 2) art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy ooś, poprzez brak analizy wpływu przedsięwzięcia na zdrowie i warunki życia ludzi oraz poprzez pominięcie analizy skumulowanego oddziaływania przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami;
- 3) art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973), dalej Poś, poprzez brak uwzględnienia zasady przezorności;
- 4) art. 46 w związku z art. 54 ust. 1 i art. 58 ust. 1 ustawy ooś oraz art. 3, art. 12 ust. 1 i art. 23 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, ze zm.), poprzez zaniechanie uzyskania opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jędrzejowie, a także przyjęcie, że brak stanowiska Państwowego Inspektora Sanitarnego jest równoznaczny ze zgodą na realizację przedsięwzięcia i brakiem jego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi;
- 5) art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, ze zm.), dalej ustawa pzp, w związku z art. 72 ust. 6 Poś oraz art. 4a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1121, ze zm.), poprzez nieuzyskanie opinii dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej w przedmiocie ochrony wód podziemnych;
- 6) art. 2, art. 21, art. 32 oraz art. 74 Konstytucji RP, a także art. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.

o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, ze zm.) oraz art. 30 ustawy ooś, poprzez brak przeprowadzenia konsultacji społecznych;

- 7) art. 107 § 3 Kpa, poprzez niewykazanie w uzasadnieniu decyzji, że RDOŚ w Kielcach w sposób prawidłowy i wyczerpujący zebrał i rozpatrzył cały materiał dowodowy.

Po rozpatrzeniu ww. odwołań Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska decyzją z dnia 10 marca 2015 r., znak: DOOŚ-oaI.4210.15.2014.oz.23, uchylił decyzję z dnia 13 marca 2014 r. w części i w tym zakresie orzekł co do istoty sprawy, a w pozostałej części utrzymał ww. decyzję w mocy. Decyzja ta została zaskarżona przez ██████████ do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który wyrokiem z dnia 26 listopada 2015 r., sygn. akt: IV SA/Wa 1962/15, uchylił zaskarżoną decyzję. Od tego wyroku skargę kasacyjną złożyła Windprojekt Sp. z o.o. Sp. k. Naczelny Sąd Administracyjny, wyrokiem z dnia 19 grudnia 2017 r., sygn. akt: II OSK 700/16, oddalił skargę kasacyjną spółki. W związku z powyższym organ II instancji został zobowiązany do ponownego rozpatrzenia przedmiotowej sprawy.

GDOŚ ustalił i zważył, co następuje.

Wniosek o wydanie zaskarżonej decyzji został złożony w dniu 16 maja 2013 r. przez Windprojekt Sp. z o.o. S.K.A. W dniu 31 marca 2014 r. nastąpiła zmiana formy prawnej spółki na Windprojekt Sp. z o.o. Sp. k. Ponadto, RDOŚ w Kielcach decyzją z dnia 14 września 2018 r., znak: WOO-I.420.93.1.2018.MK.1, na wniosek E-Wind S.A. z dnia 24 sierpnia 2018 r. oraz za zgodą Windprojekt Sp. z o.o. Sp. k., przeniósł decyzję z dnia 13 marca 2014 r. na rzecz E-Wind S.A. Następnie RDOŚ w Kielcach, decyzją z dnia 12 lipca 2019 r., znak: WOO-I.420.6.2019.MK.1, na wniosek PV Energia 4 Sp. z o.o. z dnia 7 maja 2019 r. oraz za zgodą E-Wind S.A., przeniósł decyzję z dnia 13 marca 2014 r. na rzecz PV Energia 4 Sp. z o.o. Na dzień wydania niniejszej decyzji adresatem decyzji RDOŚ w Kielcach z dnia 13 marca 2014 r. jest zatem PV Energia 4 Sp. z o.o.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie 5 turbin wiatrowych, wraz z drogami dojazdowymi o długości ok. 3860 m i liniami kablowymi SN o długości ok. 8000 m, na obszarze gminy Sędziszów. Ze względu na wysokość projektowanych turbin – maksymalnie 180 m nad powierzchnią terenu, a także ich łączną moc do 10 MW, inwestycja ta zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71), w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 1839). Tym samym, zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy ooś, realizacja tego przedsięwzięcia wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Właściwość rzeczowa RDOŚ w Kielcach do wydania zaskarżonej decyzji wynika z art. 75 ust. 6 ustawy ooś w związku art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. zmieniającej ustawę ooś, zgodnie z którym w przypadku przedsięwzięcia realizowanego w części na terenie zamkniętym, dla całego przedsięwzięcia decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska. Inwestycja planowana jest m.in. w granicach nieruchomości o nr ewid. 853/1

obręb 3 Sędziszów, gmina Sędziszów - miasto, która należy do kolejowych terenów zamkniętych, zgodnie z załącznikiem nr 13 do decyzji Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. Urz. MI poz. 38, ze zm.). Tym samym, zgodnie z art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 127 ust. 3 ustawy ooś, GDOŚ jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionych odwołań.

W sytuacji określonej w art. 138 § 1 pkt 2 *ab initio* Kpa organ II instancji uchyła zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy, jeżeli dojdzie do przekonania, że zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa. Sytuacja taka zachodzi, gdy postępowanie wyjaśniające lub tylko sama ocena zaskarżonej decyzji wykazały, że narusza ona przepisy prawa materialnego albo jest niezasadna. Organ odwoławczy jest obowiązany m.in. uwzględnić zmiany stanu prawnego i faktycznego sprawy zaistniałe po wydaniu zaskarżonej decyzji organu pierwszej instancji. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych: *W przypadku zmiany stanu prawnego, która następuje między wydaniem decyzji organu pierwszej instancji a rozpatrzeniem odwołania przez organ odwoławczy, zasada dwuinstancyjności, w braku odpowiednich przepisów intertemporalnych, nakłada na organ drugiej instancji obowiązek rozpatrzenia sprawy i wydania jednego z rozstrzygnięć, o których stanowi art. 138 § 1 pkt 1–3 k.p.a. z uwzględnieniem nowych bądź znowelizowanych przepisów* (por. A. Wróbel [w:] M. Jaśkowska, M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz aktualizowany*, LEX/el. 2020, art. 138, teza I.7; wyrok NSA z dnia 15 kwietnia 2014 r., sygn. akt: II OSK 2762/12). Tego rodzaju sytuacja ma miejsce w niniejszym przypadku, ze względu na wejście w życie w dniu 16 lipca 2016 r. przepisów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. W ocenie GDOŚ przepisy ww. ustawy obligują organ do odmowy zgody na realizację omawianego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy pzp. Z kolei art. 15 ust. 3 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych stanowi, że jeżeli w planie miejscowym, o którym mowa w ust. 2 lub w ust. 7 pkt 1, przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowej, organ prowadzący postępowanie w sprawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, jeżeli ta inwestycja nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 4. Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 tej ustawy odległość, w której może być lokalizowana i budowana elektrownia wiatrowa – od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa – jest równa lub większa od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej). Ponadto brzmienie art. 4 ust. 2 omawianej ustawy wskazuje, iż odległość, o której mowa w ust. 1, wymagana jest również przy lokalizacji i budowie elektrowni wiatrowej od form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098) oraz od leśnych kompleksów promocyjnych, o których mowa w art. 13b ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275).

Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, że kryterium niezbędnym do zrealizowania inwestycji w przypadku braku ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest zlokalizowanie elektrowni wiatrowej w planie miejscowym oraz zachowanie wymaganej odległości od budynków mieszkalnych oraz parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów Natura 2000 i leśnych kompleksów promocyjnych.

Przenosząc powyższe na grunt rozpatrywanej sprawy, należy wskazać, że na podstawie analizy dokumentacji sprawy organ odwoławczy ustalił, że działki o nr ewid. 95, 100, 163, 164, 170, 234/1, 235/2, 148 w obrębie 19 Pawłowice, gmina Sędziszów - obszar wiejski, na których mają zostać zlokalizowane elektrownie wiatrowe, objęte są przepisami uchwały Nr XXXII/231/2013 Rady Miejskiej w Sędziszowie z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sędziszów dla części wsi: Pawłowice, Łowinia, Sosnowiec i Wojciechowice (Dz. Urz. Woj. Świąt. z 2013 r. poz. 2035). Działki te, zgodnie z § 9 i 10 ww. uchwały, znajdują się na obszarach z przeznaczeniem na tereny elektrowni wiatrowych, oznaczonych symbolami: EW1 – EW5 oraz tereny rolnicze – R. Wobec powyższego możliwe jest ustalenie lokalizacji elektrowni wiatrowych w oparciu o ww. plan miejscowy.

Zamierzeniem inwestora jest budowa 5 elektrowni wiatrowych o maksymalnej całkowitej wysokości w stanie wzniesionego śmigła do 180 m ponad poziom terenu (str. 13 raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko z dnia 4 września 2013 r.). Natomiast przy założeniu budowy elektrowni w wariantcie o minimalnej wysokości wieży wynoszącej 105 m (str. 1 uzupełnienia raportu z dnia 13 października 2014 r.), ich maksymalna całkowita wysokość w stanie wzniesionego śmigła wyniesie 155 m ponad poziom terenu. Zatem dziesięciokrotność wysokości projektowanych elektrowni wiatrowych będzie w niniejszym przypadku równa co najmniej 1550 m.

Na str. 159 raportu wskazano minimalne odległości lokalizacji poszczególnych elektrowni wiatrowych od najbliższej położonej zabudowy o funkcji mieszkalnej:

- EW1: odległość 768 m od terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- EW2: odległość 530 m od terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- EW3: odległość 670 m od terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- EW4: odległość 430 m od terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- EW5: odległość 625 m od zabudowy zagrodowej na terenach rolnych (siedlisko rolnicze).

Odległości te są zatem znacznie mniejsze niż dziesięciokrotność wysokości elektrowni wiatrowej. Z tego względu planowana inwestycja nie spełnia kryterium odległości, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.

Biorąc pod uwagę, iż przepis intertemporalny – art. 16 ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych – względem spraw wszczętych i niezakończonych dotyczących decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odnosi się jedynie do właściwości organów, należy przyjąć, że pozostałe regulacje stosuje się bezpośrednio w toczących się postępowaniach. W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, o której mowa w art. 15 ust. 3 tej ustawy, tj. nie został spełniony warunek wymaganej odległości planowanych elektrowni wiatrowych względem budynków. W związku z zaistniałym stanem faktycznym i prawnym, dla przedmiotowej

inwestycji nie jest zatem możliwe określenie środowiskowych uwarunkowań zgodnie z wnioskiem PV Energia 4 Sp. z o.o.

Wydając niniejsze rozstrzygnięcie GDOŚ bierze pod uwagę również wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 28 maja 2020 r., sygn. akt: C-727/17 (w sprawie: Syndyk Masy Upadłości ECO-WIND Construction S.A. w upadłości, dawniej ECO-WIND Construction S.A., przeciwko Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu w Kielcach). W wyroku tym TSUE orzekł, iż:

- 1) Artykuł 1 ust. 1 lit. f) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535 z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego należy interpretować w ten sposób, że wymóg zachowania minimalnej odległości usytuowania elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych nie stanowi przepisu technicznego, który jest objęty obowiązkiem notyfikacji w rozumieniu art. 5 tej dyrektywy, o ile jego ustanowienie nie skutkuje jedynie marginalnym użytkowaniem turbin wiatrowych, czego sprawdzenie należy do sądu odsyłającego.
- 2) Artykuł 15 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym należy interpretować w ten sposób, że uregulowanie ustanawiające wymóg zachowania minimalnej odległości usytuowania elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych nie należy do przepisów, które uzależniają podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej od ograniczenia terytorialnego, zwłaszcza w postaci limitów ustalonych w związku z minimalną odległością geograficzną pomiędzy usługodawcami, które to przepisy państwo członkowskie winno notyfikować Komisji Europejskiej zgodnie z art. 15 ust. 7 tej dyrektywy.
- 3) Artykuł 3 ust. 1 akapit pierwszy i art. 13 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE w wersji zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1513 z dnia 9 września 2015 r. należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one uregulowaniu, które wprowadza wymóg zachowania minimalnej odległości usytuowania elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych, jeśli to uregulowanie jest niezbędne i proporcjonalne w świetle wiążącego dane państwo członkowskie obowiązkowego krajowego celu ogólnego, czego sprawdzenie należy do sądu odsyłającego.

Zgodnie z aktualnym orzecznictwem sądów administracyjnych (por. wyroki: WSA w Kielcach z dnia 27 października 2020 r., sygn. akt: II SA/Ke 337/17; NSA z dnia 17 listopada 2020 r., sygn. akt: II OSK 70/18), organy administracji wydające decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zobowiązane są do sprawdzenia okoliczności wskazanych w punktach 1 i 3 ww. wyroku TSUE. Należy zatem zweryfikować czy wprowadzony w art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wymóg zachowania minimalnej odległości usytuowania elektrowni wiatrowych, nie stanowi przepisu technicznego, który był objęty obowiązkiem notyfikacji w rozumieniu art. 5

dyrektywy 2015/1535, a także, czy ww. regulacja nie jest sprzeczna z wymogami wynikającymi z art. 3 ust. 1 akapit pierwszy i art. 13 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2009/28/WE.

W ocenie GDOŚ wymóg zachowania odległości równej dziesięciokrotności wysokości turbin wiatrowych od budynków mieszkalnych i form ochrony przyrody, który wynika z art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, nie narusza przepisów prawa UE, o których mowa w wyroku TSUE z dnia 28 maja 2020 r.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że wymóg zachowania minimalnej odległości usytuowania elektrowni wiatrowych od budynków mieszkalnych nie stanowi przepisu technicznego, objętego obowiązkiem notyfikacji w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2015/1535, ponieważ nie skutkuje „marginalnym użytkowaniem turbin wiatrowych”, o którym mowa w pkt 50 ww. wyroku TSUE. W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że pojęcie „czysto marginalnego zastosowania” zostało rozwinięte na gruncie orzecznictwa TSUE i oznacza taką sytuację, że dany produkt mógłby być nadal używany, ale jedynie do takich zastosowań, do których nie został zaprojektowany (opinia rzecznika generalnego F. G. Jacobsa przedstawiona w dniu 16 grudnia 2004 r., sprawa C-267/03, pkt 65).

Tego rodzaju sytuacja nie ma jednak miejsca w odniesieniu do art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, ponieważ turbiny wiatrowe w Polsce mogą być w dalszym ciągu wykorzystywane do celu, który stanowi ich główne przeznaczenie – produkcji energii elektrycznej. Przepisy art. 4 ust. 1 pkt 1 oraz art. 4 ust. 2 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, które regulują możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych względem zabudowy i form ochrony przyrody, nie dotyczą mikroinstalacji, o których mowa w art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2021 r. poz. 610, ze zm.). Ponadto regulacje te w niewielkim stopniu wpływają na możliwości budowy turbin wiatrowych w granicach obszarów morskich RP. W latach 2017–2021, już w okresie obowiązywania ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, wydane zostały decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla morskich farm wiatrowych o łącznej mocy przekraczającej 4 GW. Możliwe jest również lokalizowanie elektrowni wiatrowych o parametrach, które pozwalają na dotrzymanie zasady 10H, wynikającej z art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Nie sposób zatem uznać, że w związku z tym przepisem użytkowanie turbin wiatrowych w Polsce ma lub będzie mieć charakter jedynie „marginalny”. A zatem przepis ten nie był również objęty obowiązkiem notyfikacji w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2015/1535.

Odnosząc się natomiast do kwestii niezbędnego i proporcjonalnego charakteru art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych należy mieć na uwadze, że państwa członkowskie dysponują zakresem uznania odnośnie do środków, które uznają za odpowiednie do osiągnięcia obowiązkowych krajowych celów ogólnych określonych w art. 3 ust. 1 i 2 dyrektywy 2009/28 (pkt 66 wyroku TSUE z dnia 28 maja 2020 r.). W związku z powyższym nie jest wykluczone zastosowanie w krajowym systemie prawnym regulacji, które mogą w konsekwencji prowadzić do ograniczenia możliwości lokalizowania turbin wiatrowych w bliskiej odległości od zabudowy mieszkaniowej. W uzasadnieniu projektu ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych wskazano, iż określenie dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej jako dopuszczalnej

odległości lokalizowania tych urządzeń w stosunku do zabudowy mieszkaniowej wynika z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego okolicznych mieszkańców w sytuacji zaistnienia awarii turbiny wiatrowej (polegającej w szczególności na oderwaniu się fragmentu śmigła). Rozwiązanie to zostało uznane za niezbędne również z uwagi na dużą liczbę konfliktów wynikających z braku dostatecznej ochrony interesów społeczności lokalnych. Biorąc pod uwagę, iż życie i zdrowie ludzi stanowi wartość zasługującą na szczególną ochronę, ustanowienie prawnego kryterium odległościowego, które definiuje dopuszczalną odległość elektrowni wiatrowych od zabudowań mieszkalnych, było działaniem zasadnym i proporcjonalnym. Postulat ten zawarty został także w raportach Najwyższej Izby Kontroli, dotyczących lokalizacji i budowy lądowych elektrowni wiatrowych (informacje z dnia 1 kwietnia 2016 r. oraz 16 lipca 2016 r.). Tego rodzaju podejście zostało zaaprobowane również w prawomocnych orzeczeniach WSA we Wrocławiu z dnia 9 lutego 2021 r., sygn. akt: II SA/Wr 845/16, oraz WSA w Gdańsku z dnia 22 grudnia 2020 r., sygn. akt: II SA/Gd 340/18.

W przywołanym wyżej wyroku TSUE wskazano, że kwestia czy przepisy krajowe dotyczące lokalizowania elektrowni wiatrowych są „proporcjonalne i niezbędne” powinna być oceniana w świetle wiążącego dane państwo członkowskie obowiązku krajowego celu ogólnego (pkt 83 wyroku TSUE z dnia 28 maja 2020 r.). Zgodnie z załącznikiem I.A. dyrektywy 2009/28, celem tym dla Polski jest 15 % docelowego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w 2020 roku. Z informacji przedstawionej przez Główny Urząd Statystyczny w dniu 16 grudnia 2021 r. wynika, iż w 2020 r. wskaźnik udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w Polsce wyniósł 16,13 %. W tym kontekście należy zatem uznać, że wprowadzenie regulacji ujętej w art. 4 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych nie stanęło na przeszkodzie osiągnięciu krajowego celu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2009/28.

Nie uszło również uwadze GDOŚ, iż ustawodawca projektuje obecnie zmianę przepisów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (nr projektu: UD207). W projekcie przewidywane jest uelastycznienie dotychczas obowiązującej zasady lokalizacji elektrowni wiatrowej w odległości od budynków mieszkalnych nie mniejszej niż dziesięciokrotność jej wysokości. W ramach uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, opracowanego dla elektrowni wiatrowej, możliwe będzie określenie innej odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego, nie mniejszej jednak niż 500 m. Natomiast w przypadku niniejszego przedsięwzięcia jedna z projektowanych turbin wiatrowych (oznaczona jako EW4) ma zostać zlokalizowana w odległości jedynie 430 m od najbliższych zabudowań, co stanowi mniej niż trzykrotność wysokości tej turbiny. Odległość ta jest zatem niewystarczająca nie tylko w świetle obecnie obowiązującego prawa (zgodnie z zasadą 10H), ale byłaby również zbyt mała w sytuacji przyjęcia nowych regulacji prawnych, które postulują możliwość warunkowego złagodzenia wymagań co do odległości turbin wiatrowych od zabudowań. Warto również zwrócić uwagę, że w wyroku z dnia 9 lutego 2021 r., sygn. akt: II SA/Wr 845/16, WSA we Wrocławiu uznał, że w sytuacji niedochowania zasady 10H nie było

dopuszczalne zlokalizowanie turbin wiatrowych w odległości nawet 870–890 m od budynków mieszkalnych.

A zatem w kontekście niniejszej sprawy, regulacja ujęta w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, może zostać uznana za proporcjonalną i niezbędną w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców z uwagi na zbyt bliską lokalizację projektowanych elektrowni wiatrowych względem zabudowy mieszkaniowej.

Podsumowując, w opinii GDOŚ powyższe ustalenia uzasadniają konieczność uchylecia zaskarżonej decyzji RDOŚ w Kielcach z dnia 13 marca 2014 r., a także odmowy zgody na realizację przedmiotowego przedsięwzięcia.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

- niniejsza decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję, zgodnie z art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, ze zm.), dalej Ppsa, służy skarga wnoszona na piśmie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem GDOŚ, w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji;
- wnoszący skargę, zgodnie z art. 230 ustawy Ppsa w związku z § 2 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535), obowiązany jest do uiszczenia wpisu od skargi w kwocie 200 zł. Wnoszący skargę, co wynika z art. 239 Ppsa, może być zwolniony z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych;
- wnoszącemu skargę, zgodnie z art. 243 Ppsa, może być przyznane, na jego wniosek, prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych.

z upoważnienia
Zastępcy Generalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
Marek Kays

Otrzymują:

1. PV Energia 4 Sp. z o.o, ul. Jana Pawła II 52/23, 98-200 Sieradz;
2. ██████████;
3. ██████████;
4. pozostałe strony postępowania – na podstawie art. 49 Kpa w związku z art. 16 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. zmieniającej Kpa oraz art. 74 ust. 3 ustawy ooś w związku z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. zmieniającej ustawę ooś i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. zmieniającej ustawę ooś.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach;
2. Burmistrz Sędziszowa.

Dyrektor Departamentu
Oceny Oddziaływania na Środowisko

Anna Jasińska
Anna Jasińska